

Näringslivsstrategi Vänerns kommun 2025-2030

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Syfte	2
Övergripande mål	2
Bakgrund och genomförande.....	2
Strategiskt utvecklingsområde 1: Företagsdialog och service till företagen.....	3
Strategiskt utvecklingsområde 2: Etablering och tillväxt	4
Strategiskt utvecklingsområde 3: Infrastruktur och digitalisering.....	5
Strategiskt utvecklingsområde 4: Innovation och omställning	6
Strategiskt utvecklingsområde 5: Kompetensplanering.....	7
Strategiskt utvecklingsområde 6: Attraktionskraft	8
Strategiskt utvecklingsområde 7: Hållbarhet	9
Publicering	10
Uppföljning och utvärdering	10

Dokumentinformation Strategin beskriver hur kommunens näringslivsarbete ska utföras och vilka prioriteringar som finns för arbetet under åren 2025-2030.		Dokumentansvarig Näringslivschef	
Antagen 2024-11-13, § 184	Antagen av Kommunfullmäktige	Reviderad -	Giltighet 2030-12-31
Aktualiserad -	Diarienummer KS 2023/941	Intranät ☐	Hemsida ☒
Dokumentmottagare ☒ Förvaltningsorganisation ☐ Kommunala bolag ☐ Allmänheten ☐ Förtroendevalda			
Andra regelverk som omnämns -			

Inledning

Kommunens näringsliv är viktigt då det har en betydande påverkan på ekonomin, arbetsmarknaden och samhället som helhet. Ett gott företagsklimat främjar tillväxt, innovation och hållbarhet samtidigt som det skapar arbetstillfällen, skatteintäkter och service till medborgarna.

Regionhuvudstaden Vänersborg ligger mitt i Västra Götalands län och Trestadsområdet. Med en central placering i en expansiv arbetsmarknadsregion utgör Vänersborgs kommun ett attraktivt och strategiskt läge för företag att etableras och utvecklas i. Det finns en väl utbyggd infrastruktur med vägnät, sjöfart, järnväg, flygplats och kollektivtrafik med goda förbindelser till flera större städer.

I hela kommunen finns rekreationsområden och naturen inpå knuten med närhet till såväl Vänern som de mäktiga platåbergen Halle- och Hunneberg. Det finns en landsbygd med starkt lokalt engagemang, stora satsningar på landsbygdsutveckling kring flera av kommunens mindre tätorter samt en stadskärna med väl bevarad småstadscharm. Ett rikt förenings- och kulturliv utgör, tillsammans med en mängd olika evenemang, en grund för ett levande och attraktivt samhälle.

Näringslivet är aktivt och differentierat. Det finns en stark samverkan mellan näringsliv, kommun, föreningsliv, organisationer och civilsamhället. Att fortsätta främja samverkan är avgörande för att nå uppsatta mål.

Näringslivsstrategin för Vänersborgs kommun 2025–2030 identifierar flera utvecklingsområden med tillhörande prioriteringar som kommunen kommer arbeta med för att förbättra det lokala näringslivsklimatet och främja hållbar utveckling och tillväxt. Strategins helhetsinriktning understryker att det är kommunens samlade ansträngningar som påverkar näringslivsklimatet och den övergripande tillväxten.

Prioriterade strategiska utvecklingsområden:

- Företagsdialog och service till företag
- Etablering och tillväxt
- Infrastruktur och digitalisering
- Innovation och omställning
- Kompetensplanering
- Attraktionskraft
- Hållbarhet

Genom att strategiskt utveckla Vänersborgs kommuns näringslivsklimat skapas goda förutsättningar för att etablera, driva och utveckla företag i Vänersborgs kommun.

Arbetet med de sju strategiska områdena i näringslivsstrategin omfattar hela den geografiska ytan Vänersborgs kommun. Utvecklingsområdena har ingen inbördes prioriteringsordning.

När begreppet ”vi” används i detta dokument innebär det Vänersborgs kommun som koncernorganisation.

Syfte

Näringslivsstrategi Vänersborgs kommun 2025 – 2030 ska vägleda näringslivsutvecklingen under en period av sex år, med fokus på att uppfylla globala, nationella, regionala och kommunala mål samt möta behoven hos det lokala näringslivet.

Näringslivsstrategin ska i sin helhet och inom varje strategiskt område tolkas och tillämpas på ett sätt som främjar en hållbar utveckling, med insatser som bidrar till att vi når såväl de globala målen som kommunens vision och inriktningsmål.

Övergripande mål

Vänersborgs kommuns vision är ”attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet”. Till detta finns inriktningsmål som vägleder arbetet och strategier. Inriktningsmålen berör olika aspekter av näringslivsarbetet och vägleder kommunens arbetet strategiskt.

Vänersborgs kommuns vision och inriktningsmål relaterar till de globala målen i FN:s Agenda 2030, så att insatser och strategier som syftar till att vi ska nå kommunens målsättningar även bidrar till att de globala målen kan nås. Kommunens översiktsplan är också ett viktigt underlag i det strategiska näringslivsarbetet.

En hållbar utveckling utgör grunden för all värdeskapande verksamhet, såväl för privata aktörer som för offentlig verksamhet. Näringslivsstrategin ska bidra till hållbar utveckling utifrån de tre hållbarhetsperspektiven i FN:s Agenda 2030, det vill säga ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.

På regional nivå finns den regionala utvecklingsstrategin för 2030 för Västra Götalands län, som inriktar sig på att stärka regionens innovationsförmåga, bygga kompetens, öka inkluderingen och koppla samman Västra Götaland. Den innehåller också tvärssektoriella mål som rör studier, digitalisering, elektrifiering och cirkulära affärsmodeller.

På delregional nivå finns Business Region Västs Näringslivsstrategi 2030, som fokuserar på styrkeområden såsom bioekonomiska näringar, besöksnäring, hållbar industri och kulturella/kreativa näringar. De utmaningar som tas upp är kompetensförsörjning, företagsklimat, ökad konkurrens och mångfald samt strategiska vägval för att stärka innovationskraften och bygga kompetens.

Bakgrund och genomförande

Arbetet med en ny näringslivsstrategi för Vänersborgs kommun startade under våren 2022 och har genomförts i nära samarbete med näringslivsrådet i kommunen.

Under arbetet har ett stort antal dialogmöten genomförts, bland annat med företagare i de olika geografiska verksamhetsområdena, representanter från utvecklingsnoder, företagsstödande aktörer, kommunförvaltningarnas ledningsgrupper och kommunens interna näringslivsgrupp.

Genom dessa dialoger och med utgångspunkt i de ovan nämnda mål som finns på kommunal, regional, nationell och global nivå har ett antal strategiska utvecklingsområden definierats och prioriteringar tydliggjorts och förankrats.

Strategiskt utvecklingsområde 1: Företagsdialog och service till företagen

En pålitlig plats för företagens utveckling

Att erbjuda enastående service och bemötande, främja en öppen dialog, säkerställa snabb och rättssäker handläggning samt visa djup förståelse för företagens behov är kärnan i att skapa ett positivt företagsklimat. Ett trivsamt företagsklimat lockar fler etableringar, nya företag och ger befintliga företag större möjligheter till tillväxt. Vi prioriterar transparenta och lättförståeliga myndighetsprocesser inom kommunen.

Prioriteringar

- **Företagsvänligt bemötande:** Vi ska ha en förstående och lösningssökande attityd gentemot företagare. Genom ett gott bemötande och en vägledande dialog erbjuder vi näringslivet en utmärkt service.
- **Rättssäker myndighetsutövning:** Vår myndighetsutövning ska ske på ett rättssäkert sätt och med djup förståelse för företagens behov. Handläggning ska vara snabb och beslut ska vara tydligt motiverade och enkla att förstå.
- **Öppenhet i upphandlingar:** Upphandling som genomförs ska ske med beaktande av ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet samt följa de grundläggande principerna, varav en är transparens.
- **Aktiv dialog med näringslivet:** Fungerande kontaktytor mellan näringsliv och kommun är ett långsiktigt fokusområde. Genom olika aktiviteter som företagsbesök, näringslivsträffar, nätverksträffar och samråd skapas möjlighet till dialog och ömsesidig förståelse. I Näringslivsrådet sker kontinuerligt dialog, planering och uppföljning av näringslivsfrågorna. Här deltar kommunens ansvariga samt representanter för olika näringslivsorganisationer.

Strategiskt utvecklingsområde 2: Etablering och tillväxt

Verka för goda förutsättningar för företag att etablera sig och utvecklas

Vi strävar efter att göra det enkelt för företag att etablera sig och växa i Vänersborgs kommuns hela geografiska område. Ett starkt och växande näringsliv är avgörande för ekonomisk hållbarhet och välfärd. För att uppnå detta är det väsentligt att Vänersborgs kommun arbetar med etableringar i en långsiktig strategi.

Prioriteringar

- **Etableringsberedskap och flexibilitet:** Vi ska verka för att det ska finnas tillgänglig verksamhetsmark och flexibla detaljplaner som kan möta både nuvarande och framtida behov av företagsetableringar och utveckling av befintliga företag.
- **Effektiv etableringsservice:** Vår organisering av etableringsservice ska kännetecknas av en tydlig process med hög servicegrad och snabb återkoppling.
- **Ambassadörer för tillväxt:** Tillsammans med det lokala näringslivet agerar vi som ambassadörer för att attrahera nya företag till vår kommun. Att de befintliga företagen trivs och kan utvecklas skapar en positiv bild av kommunen som etableringsplats.
- **Etableringsstrategiskt arbete:** Vi ska arbeta strategiskt och proaktivt för att främja att etablering och tillväxt stärker befintligt näringsliv och samhälle samt bidrar till grön omställning för hållbar tillväxt. Marknadsföring av verksamhetsmark ska ske med fokus på den typ av etableringar som bäst passar in i det specifika området.

Strategiskt utvecklingsområde 3: Infrastruktur och digitalisering

Goda förutsättningar för framtidens företagande

Vänersborgs kommun har ett mycket bra logistiskt läge. God infrastruktur är avgörande för företagen i vår kommun, både gällande transporter, kompetensförsörjning och landsbygdsutveckling. Dessutom är tillgången till elnät, laddningsinfrastruktur, internet och mobiltäckning viktiga för framtiden.

För att dra full nytta av vårt strategiska läge, behöver vi arbeta aktivt med att utveckla dessa förutsättningar och se till hela kommunens geografi i detta arbete.

Prioriteringar

- **Utbyggd transportinfrastruktur:** Vi ska verka för en fortsatt utveckling av vår infrastruktur med fokus på att skapa en välfungerande helhet av transportlösningar, så som tåg, flyg, sjöfart, vägar och cykelvägar. Genom att bevaka utvecklingen inom området och anpassa framtida satsningar skapas möjligheter för fler fossilfria och hållbara alternativ. Genom närregionalt samarbete kan vi stärka vår geografiska position i Västsverige.
- **Kollektivtrafik, vägnät och cykelvägar:** För att attrahera arbetskraft och främja säkra transporter verkar vi för satsningar på kollektivtrafik, ett välutvecklat och trafiksäkert vägnät samt cykelvägar. Vi ska bland annat verka för en utbyggnad av E45 mellan Vänersborg och Mellerud, ett väl fungerande kollektivtrafiknät samt utveckling av stationssamhällen och kollektivtrafiknoder.
- **Digitalisering och kompetens:** Den ökade digitaliseringen kräver nya kompetenser och processer. Vi ska fortsätta att stärka företagen i deras digitala utveckling genom att vara lyhörda för nya behov och tillsammans hitta lösningar och samverka för en god framtida konkurrenskraft.
- **Hållbar mobilitet:** Vi ska verka för framtidens hållbara mobilitetslösningar och transporter samt förbättrade förbindelser till andra regioner och närliggande huvudstäder. I detta arbete är det viktigt att se till hela kommunen och på olika sätt stärka landsbygdens förutsättningar.
- **Strategisk samhällsplanering:** Vi ska sträva efter att planlagd mark för företag är nära god infrastruktur samt planera bostäder och skolor i anslutning till kollektivtrafik, då detta skapar en attraktiv boendemiljö och goda förutsättningar för effektiv mobilitet och transportlösningar.
- **Elektrifiering och energiförsörjning:** En utvecklad el- och energiinfrastruktur behövs för att fler etableringar och expansioner ska ske inom vår kommun. Genom regionalt samarbete ska vi verka för att investeringar i en utökad el- och energiinfrastruktur genomförs.

Strategiskt utvecklingsområde 4: Innovation och omställning

Stöd till företagen i utveckling och omställning

För att hålla vårt näringsliv konkurrenskraftigt och i framkant är det nödvändigt att stärka vår innovationskraft och möjliggöra omställning för minsta möjliga klimatpåverkan samt anpassning till påverkan från omvärlden. Ett näringsliv som är starkt inom omställning är viktigt för samhällets totala beredskap och robusthet. Detta arbete handlar om allt från självförsörjningsgrad av livsmedel till logistik och olika typer av samhällsservice.

Prioriteringar

- **Innovationsdriven affärsutveckling:** Vi ska verka för att stimulera innovationskraften i näringslivet för att skapa nya affärsmöjligheter och stärka företagen i Vänersborgs kommun. Genom samarbete med akademiska institutioner och innovationsaktörer skapas en miljö som främjar utvecklingen av nya affärsområden och ökad kompetens.
- **Hållbar omställning och cirkulära lösningar:** Vi ska stödja företagen i sin hållbara omställning genom exempelvis aktiva val av material, effektiv hantering av processavfall och nya energilösningar. Vi ska eftersträva att uppnå symbios och samarbeten mellan företag för att minska svinn och öka långsiktig hållbarhet och cirkulära affärsmodeller.
- **Utvecklingsnoder:** Vänersborgs kommun ska fortsatt aktivt stödja de utpekade utvecklingsnoder som finns inom Fyrbodalsregionen, som fungerar som lok i utvecklingen inom sina respektive områden. Två av utvecklingsnoderna är placerade i Vänersborgs kommun och fokuserar på gröna näringar samt materialinnovationer. De fungerar som plattformar för näringslivet att utveckla sina verksamheter och bidra till FN:s globala mål.
- **Robusthet och krisberedskap:** Vi ska genom samverkan mellan kommun, olika aktörer samt näringslivet skapa en ökad robusthet i samhället och en hög beredskap. Vi ska verka för kompetensutveckling och planering. Med gemensamma aktiviteter, initiativ och projekt stärks den totala beredskapen och möjligheterna att samverka vid olika krissituationer ökar.

Strategiskt utvecklingsområde 5: Kompetensplanering

Aktivt verka för att säkra tillgången på framtidens kompetens

Genom samverkan mellan näringsliv, kommun, myndigheter samt innovations- och utbildningsaktörer skapar Vänersborgs kommun goda förutsättningar för näringslivets kompetensförsörjning. Vi strävar efter att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens med utbildningsinsatser och tillgänglig arbetskraft. Dessutom arbetar vi aktivt för kvarboende och ökad inflyttning, för att stärka vår kompetensförsörjning.

Att öka barn och ungdomars intressen för arbetslivet från tidig ålder, skraddarsy utbildningar efter arbetsmarknadens behov och främja möjligheten att starta företag, skapar vi förutsättningar för en stark kompetensförsörjning.

Prioriteringar

- **Skola och näringslivssamverkan:** Vi ska ha en varaktig och stark samverkan mellan skola och näringsliv, med tydlig ambition och systematiskt arbetssätt. Med företagens hjälp kan vi skapa intresse för olika yrken och en förståelse för arbetslivet. Genom dialog arbetar vi tillsammans för ett utbildningsutbud som stärker kompetensplaneringen på kort och lång sikt.
- **Breddad rekrytering:** Genom att aktivt arbeta med innovativa insatser, såsom exempelvis breddad rekrytering, ska vi tillsammans sträva efter att bryta segregation och säkerställa en stark och välmående arbetsmarknad.
- **Nyföretagande:** Genom att samverka med olika innovations- och företagsstärkande aktörer ska vi systematiskt verka för ett näringslivsklimat som bidrar till innovation, företagsutveckling och en stark entreprenörskapsanda.
- **Attraktionskraft för arbetskraft och kompetens:** Attraktiva boendemiljöer är en förutsättning för inflyttning och kvarboende. Vi ska arbeta proaktivt för att skapa en plats där fler vill bo och leva med en mångfald av kultur- och fritidsliv. Vi samarbetar även strategiskt inom det geografiska arbetsmarknadsområdet för att stärka attraktiviteten i hela området.
- **Strategiskt samarbete och omvärldsbevakning:** Vi ska verka för ett livslångt lärande och en långsiktig kompetensförsörjning genom att följa den snabba utveckling som sker i arbetsliv och samhälle, genom att samarbeta strategiskt mellan näringsliv, kommun, myndigheter och utbildningsaktörer.

Strategiskt utvecklingsområde 6: Attraktionskraft

Verka för en levande och attraktiv kommun för boende, företag och besökare.

Vänersborgs kommun är en enastående plats med närhet till stora städer, naturupplevelser och gemenskap. Genom att bygga på vårt gemensamma platsvarumärke skapar vi stolthet och en kraftfull kommunikationsplattform. Att vara "Levande, Attraktiv och Hållbar" samt att arbeta "Tillsammans" är våra ledstjärnor.

Prioriteringar

- **En plats för alla:** Vi ska arbeta tillsammans med näringsliv, föreningar, organisationer och civilsamhället för att vara en levande, attraktiv och hållbar plats för besökare, företag och invånare i alla åldrar.
- **Evenemang som tillväxtmotor:** Evenemang är en motor för tillväxt och ett sätt att stödja vår vision, våra värdeord och våra mål. Vi ska arbeta för ett brett utbud av evenemang i hela kommunen genom samverkan externt och internt. Vi ska verka för att aktörer ska kunna genomföra arrangemang och aktiviteter som gynnar näringslivet och föreningslivet över hela året, till exempel cup- och lägerverksamhet samt större idrotts- och kulturarrangemang.
- **Platsens varumärke:** Vi ska använda vårt platsvarumärke och vårt varumärke som Regionhuvudstad i kommunens kommunikation samt uppmuntra näringsliv och föreningar att göra det samma. Genom ett långsiktigt platsvarumärkesarbete stärker vi attraktionskraften i hela Vänersborgs kommun. Vi samverkar med besöksnäringen för att stärka platsens attraktivitet och marknadsföring.
- **Kulturella och kreativa näringar:** Vi ska verka för att främja kreativa och kulturella näringar, kulturell utveckling samt estetisk gestaltning. Detta förstärker upplevelsen av en levande och attraktiv kommun och skapar stora mervärden i samhället och näringslivet. Tillsammans med föreningslivet kan vi visa bredden av kultur, som en del i att stärka kommunens attraktionskraft.
- **Platsutveckling och tillgänglighet:** Vi ska utveckla våra fysiska miljöer utifrån ett samhällsdelaktigt perspektiv med berörda aktörer för att skapa engagemang och stolthet hos företag och invånare. Vi strävar efter hög tillgänglighet både digitalt och fysiskt.

Strategiskt utvecklingsområde 7: Hållbarhet

Skapa förutsättningar för företagen att vara hållbara ekonomiskt, socialt och miljömässigt

Hållbarhet är en central fråga för Vänersborgs kommun och för näringslivet. Detta arbete genomsyrar på ett övergripande plan våra strategier och aktiviteter.

Genom att alltid ha med oss de tre hållbarhetsdimensionerna – ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet – samt sträva efter att uppnå klimatmålen, främja mångfald och skapa en gemensam medvetenhet om dessa frågor, tar vi steg mot en bättre och mer hållbar framtid för vår kommun och vårt näringsliv.

Prioriteringar

- **Sunda konkurrensvillkor och upphandling:** Vi ska verka för sunda konkurrensvillkor som främjar ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbara affärsprinciper.
- **Brottsförebyggande arbete:** Vi ska samverka systematiskt med näringslivet och olika aktörer för att tillsammans stödja brottsförebyggande åtgärder som skapar en trygg miljö för företagande och samhälle. Detta bidrar till ökad tillit i samhället samt stärkt ekonomisk och social hållbarhet.
- **Grön näring och livsmedelsförsörjning:** Vi ska verka för att stärka den gröna näringen och livsmedelsproduktionen. Ett viktigt fokus är att skapa obrutna produktionskedjor för lokala livsmedel samt att stärka företagen inom grön näring i deras arbete för att skapa en stark, innovativ och robust livsmedelsförsörjning.
- **Minskad klimatpåverkan och hållbarhetsredovisning:** Vi ska stödja företagen i arbetet att minimera klimatpåverkan, samt sammanställa relevant information i arbetet med de olika hållbarhetsdimensionerna. Att kunna redovisa och kommunicera sitt hållbarhetsarbete stärker många företag vid upphandlingar och licensieringskrav samt gynnar företagens varumärke.

Publicering

Näringslivsstrategi Vänersborgs kommun 2025-2030 publiceras på kommunens hemsida.

Uppföljning och utvärdering

Vänersborgs kommuns näringslivsstrategi följs upp i ordinarie verksamhetsuppföljning.

Näringslivsrådet i Vänersborg är en samlade kraft för näringslivet i Vänersborg med representanter från företag, näringslivsorganisationer och kommun. Näringslivsrådet ska gemensamt implementera och driva utvecklingen av strategins beslutade prioriteringar.

Löpande uppföljning av insatser och resultat sker vid näringslivsrådets sammanträden.

Utvärdering av strategin påbörjas senast under hösten 2028.